

För Nätverket Klimatbalans
2019 03 30
<https://www.facebook.com/Klimatbalans.Sweden/>

Intervju med
Ass. Prof. Johan Montelius
School of EECS
KTH

1. Berätta lite om ditt arbete och vad du gör på KTH.

Lektor inom datavetenskap, har kurser i programmering, operativsystem, distribuerade system mm. Har lämnat forskarvärlden bakom mig och arbetar nu uteslutande med utbildningen.

2. När blev du skeptisk till klimatförändring och varför?

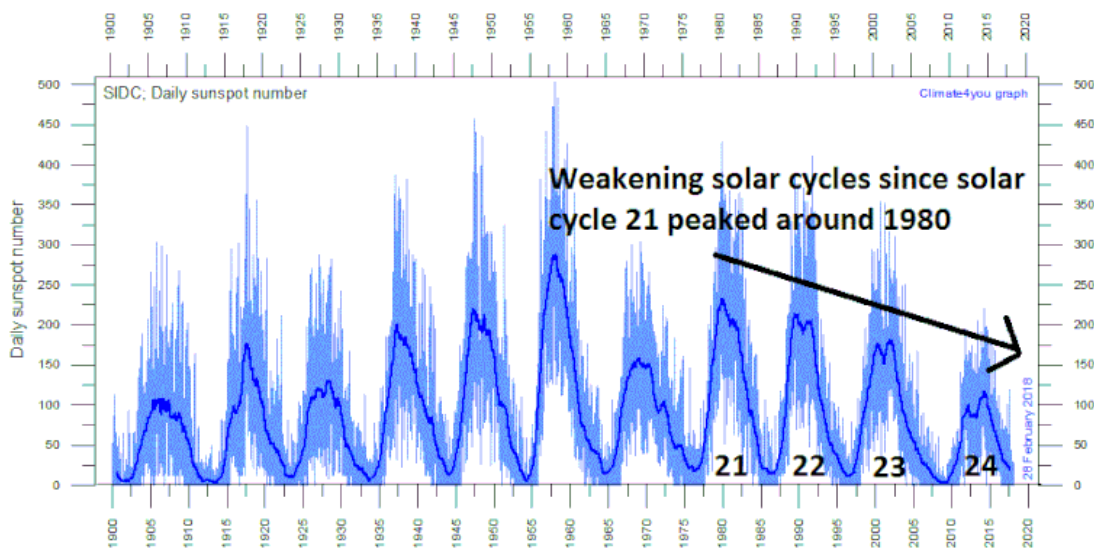
Jag kommer ihåg en artikel från DN, tror det var hösten 2007, där jordens undergång förutspåddes. Då var jag enbart kritisk till de enorma överdrifter som gjordes och hade inte ännu satt mig in i frågan. Under åren därefter lästa jag n mig mer och mer och försökte förstå hur man kommit fram till att koldioxid skulle kunna driva temperaturen. Ju mer jag letade desto tydligare blev cirkelbevisen: all uppvärmning de senaste hundra åren beror på ökning av koldioxid, alltså driver koldioxid temperaturen, orsaken till att det blivit varmare är ökningen av koldioxid - svårt att motbevisa.

3. Enligt din uppfattning, hur mycket av uppvärmningen de senaste 100-åren står människan/co2 för?

Om vi skall hårdra det: människan noll, koldioxid .. tja någon tiondels grad kanske, tror nog vi behöver hundra år till av data innan vi kan nagla fast koldioxid betydelse med någon större noggrannhet.

4. När tror du att nästa istid kommer ?

Utan att googla: de senaste mellanistiderna har väl hållit i sig mellan tio och femton tusen år och vår nuvarande är väl uppe i tolv tusen år så vi kanske inte har så värst långt kvar. Om man vill oro sig för klimatförändringar så är ju det ett ypperligt tillfälle - jag tror dock inte att det är så mycket att oro sig för.

5. Hur mycket påverkas klimatet av grand solar Minimum ?

Solen har naturligtvis en avgörande betydelse i jordens klimatutveckling. Mekanismerna är inte helt klarlagda men en mycket intressant teori är den som Henrik Svensmark arbetat med - jag tror han är inne på rätt spår. Många tror att solen nu är på väg in i en ny fas med lägre aktivitet vilket ska bli intressant att följa. Man måste dock ta alla klimatförändringsshot med en stor nya salt. Klimatet har alltid förändrats: vissa perioder är kallare andra varmare - men det är först i efterhand och genom data över flera decennier som vi kan se skillnaderna. Om vi kunde teleportera Bellman till våra dagar så är nog inte det första han skulle sagt - oj, vad varmt ni har det, låt mig dikta en visa. Visst kan vi se att klimatförändringar har påverkat jordbruket och därmed befolkningen men det finns andra saker som fyller den enskilde människans liv som är bra så mycket viktigare.

Besök ett ålderdomshem eller leta upp någon gammal släkting; be dem berätta vad som hänt under deras liv. Hur länge dröjer det innan de tar upp att jordens medeltemperatur har stigit med en halv grad? Förutom alla personliga händelser så tror jag ett världskrig och den tekniska utvecklingen kommer fylla flera dagar innan temperaturen kommer på tal. Hur tror du att du kommer att sammanfatta ditt liv när någon intervjuar dig år 2118?

6. Hur är bemötandet i akademien för skeptiker som Du?

För egen del, det personliga bemötandet, är förutom en del förundran och ibland skruvande i stolen, utan problem. Problemet inom akademien är nog inte så mycket det personliga bemötandet utan hur anslag fördelas och hur forskare snabbt lär sig hur man positionerar sin forskning för att passa in i den rådande världsbilden. Man tror lätt att det inom akademien finns en kultur där man är skeptisk och kritiserar varandras

resultat men sanningen är nog snarare att man snabbt lär sig att det inte är särskilt produktivt att kritisera någon annan; det är mer lukrativt att följa med strömmen.

7. Det ryktas att ni har ett nätverk av skeptiker på KTH, hur stor är gruppen.

Nej jag har inget nätverk av skeptiker; det finns väldigt lite opposition inom KTH. De som man hör komma med kritik är allt för ofta pensionerade professorer som inte längre behöver bry sig om vad andra inom KTH tycker. Jag är väldigt öppen med min inställning till hela cirkusen men det är inte så att jag har tid eller intresse av att organisera någon opposition.

8. Klimatdebatten i Sverige är skev, dina reflektioner om orsak, signifikans, och botemedel.

Vi har en mycket naturlig läggning att ta till oss alarmerande uppgifter. Antag att vi har två artiklar: "Allt är lugnt, ingen fara" och "Fara o färde, vi kommer alla att dö"; vilken artikel clickar man på? Det som för många år sedan kallades för kvällstidningsjournalistik är det som driver all media idag. Även vetenskapliga tidskrifter som Nature och Science faller i fällan och tar hellre in alarmerande artiklar än artiklar som pekar på att ingenting händer.

Varför är vi så benägna att ta till oss larmrapporter? Det är naturligtvis en bra överlevnadsstrategi att lyssna på den som varnar för vargen men jag tror även att det finns någonting annat. Jag tror att människor i grund och botten söker en mening med tillvaron och det finns ingen bättre mening än att hjälpa andra - vi är inte egoister, vi vill hjälpa andra. När vi presenteras för de två artiklarna så är inte ryggmärgsreflexen bara hur man skall rädda sitt eget skinn utan om och hur man kan hjälpa till. Den som inte har en fara att måla upp kommer inte få så många anhängare som den som predikar en fara.

Botemedel - vi kommer nog inte att förändras som människor; och den altruistiska ådran är naturligtvis positiv. Vi kanske kan bli mer uppmärksammade på hur dessa mekanismer fungerar och dess effekter. Talesättet "ropa inte vargen kommer" kanske skulle kunna vara en vägledning för media men när artikeln med rubriken "Vargen kommer!" får hundra tusen click så kanske det inte är så enkelt.

9. Enligt dig, vad förlorar Sverige på dagens klimatpolitik i intellektuell, mänskliga och ekonomiska termen.

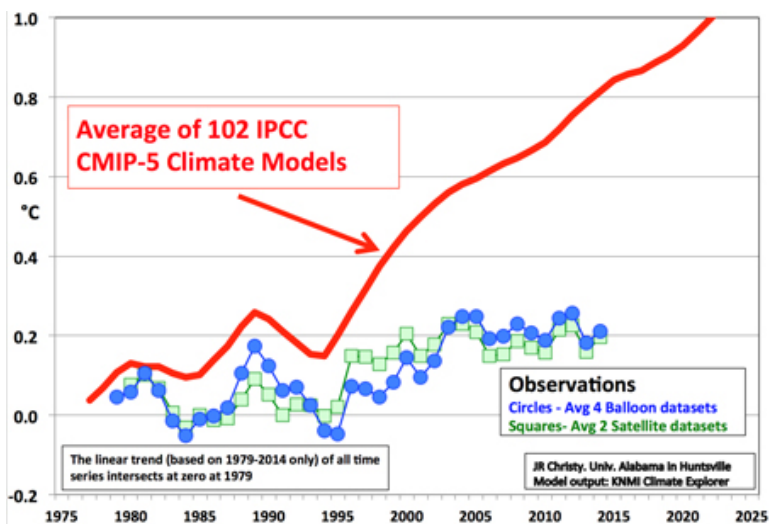
De ekonomiska förlusterna är väl rätt så uppenbara även om det skulle vara mycket svårt att räkna hur många miljarder vi slänger bort varje år. Man kan iofs tycka att vi har pengar som är över och att det inte kan skada att spendera dem på något fossilfritt alternativ men frågan är vad vi skulle kunna ha gjort för dessa pengar istället. Idag ger vi 60.000:- till den som har råd att köpa en Tesla men inte en krona till den som bygger en trekammarbrunn. Om vi tog alla de miljarder som vi slösar bort och istället började bygga reningsverk i Baltikum så skulle vi göra någonting bra för miljön.

Intellektuellt så är det naturligtvis en dikeskörning men frågan är om vi är så mycket bättre. Intellektuellt kanske samhället alltid har befunnit sig med ena framhjulet i gruset men med tiden så rättar det till sig. Även om det om tio år kommer stå klart för alla att klimathysterin var ett korthus så tror jag inte vi kommer lära oss någonting. Vi kommer inte att titta i backspegeln utan troligtvis vara mitt uppe i nästa korthusbygge.

10. Vi har fått information att forskningsfinansiärerna (Vinnova m fl) har gått helt på alarmisternas linje och beviljar bara medel till de forskare som håller med, och bekräftar, den rådande klimathysterin, vad tänker du om det?

Om man är övertygad om att jorden kommer att gå under så är det som sagt väldigt naturligt att vilja hjälpa till att rädda världen. Det får naturligtvis som effekt att forskare som målar upp hotbilder får en större del av kakan. En privat finansiär får väl göra som de vill men frågan är om det är så vi vill spendera våra skattemedel. Hur skall staten finansiera forskning - stor fråga.

11. Datamodeller och simulationer används för att producera klimatprognoser och i andra steg ekonomiska kalkyler.

- A) Hur pass pålitlig är tekniken, finns den i andra områden?
- B) Hur kan man granska simulationerna, finns det bevis för att man efter-konstruerat resultat för att ge sken av att alarmisterna har rätt?
- C) I simulationerna används historisk data som har blivit manipulerad flera ggr utan dokumentation. Är det vanligt att man gör så, finns det korrekta standard för det?

Modellering och simulering är väldigt kraftfulla verktyg men de bygger naturligtvis på att man har en verifierad modell av verkligheten - något som vi idag inte har. De modeller som vi har för klimatet är av naturliga skäl mycket grova; det finns helt enkelt inte tillräckligt med data. När vi pratar om klimatet så reducerar vi ofta det till att tala om globala medeltemperaturen, vilket bara är en aspekt, men hur mycket vet vi egentligen om den historiska temperaturutvecklingen? Vi kan naturligtvis slå fast att temperaturen har förändrats på både kort och lång sikt men vår kunskap är rätt grovkornig. Den som tror sig veta hur den globala medeltemperaturen utvecklats de senaste två hundra åren kan läs lite om Uppsalaserien och alla de problem som finns om man vill göra någonting så enkelt som att ta reda på hur temperaturen har utvecklats där - det är mycket svårt att göra dessa rekonstruktioner.

Vi sitter då med rätt grova data som vi hoppas beskriver någon global utveckling. Vi ser att det de naturliga svängningarna är betydande men tror oss kunna hitta en modell för ur klimatet utvecklas beroende på koncentrationen av koldioxid. Vilka data har vi då för koldioxidutveckling - sedan slutet på femtiotalet finns bra data men dess för innan? När vi upptäcker att temperaturen inte följer

koldioxidutvecklingen så börjar vi leta efter andra faktorer ...
Stoft från kol, hmm, ok nu ser det bättre ut ... Detta kallas för
kurvanpassning och är en fälla som det är så lätt att trilla i - "ge mig
fyra parametrar så skall jag ge dig en elefant, ge mig fem så kan jag få
den att vifta med snabeln".

Så nu sitter vi där med en modell som överensstämmer med våra
förutfattade meningar, dags att köra en simulering för att se hur
framtiden kan arta sig. Suck, man blir trött bara man tänker på det.

Det stora problemet är dock kanske bland de forskare som gör dessa
simuleringar. I de artiklar som skrivs finns ofta redovisat vilka
förutsättningar som är antagna och de brister som finns. Problemet är
när dessa artiklar sedan refereras i andra och tredje led för att sen
dyka upp på DN:s första sida "Klimatkatastrof - det kommer bli 6 grader
varmare" ... ehh, vänta nu.

Man skulle naturligtvis önska att akademien skulle opponera sig mot dessa
överdrifter men världen är sådan att det lönar sig föga att vara
kritisk. Det finns ett fåtal inom forskningsvärlden som opponerar sig
men det krävs så mycket kraft att de flesta väljer att antingen flyta
med eller ägna sig åt någonting annat.

Jag läste en doktorsavhandling i höstas, av John McLean från James Cook
University, där han gick igenom de temperaturserier som används av IPCC
och det är en sågning jäms med fotknölna. Fick den några braskande
rubriker i DN?

12. Hur är opinionsläget bland studenterna idag.

Jag har ju inte själv några kurser där
man kommer in på klimathysterin
så jag hör inte så mycket.

Jag är ju rätt så öppen med vad jag själv
tycker, och de flesta tycker väl det är lite konstigt - hur kan någon
ifrågasätta det alla har sagt sedan jag slutade dagis? Jag för inget
aktivt arbete för att övertyga dem om att världen är lite galen ibland
men jag hoppas att de om tio år kommer ihåg att det faktiskt var någon
som inte hade köpt historien om klimathotet. Det kanske får dem att vara
lite mer vaksamma nästa gång hotbilder målas upp.

13. Vem enligt dig vinner på klimathysterin?

Vem vinner inte? Det är i mångt och mycket den perfekta hotbilden, alla kan vara med och hjälpa till och vi behöver inte utmåla någon annan nation eller fotbollslag som fienden utan fienden finns i vårt eget agerande (och kanske i högre grad bland de som flyger och vägrar sopsortera). Media är jättenöjda, politiker kan inte vara gladare, forskare får pengar och företag kan sälja klimatneutral gröt till en liten extra kostnad. Till skillnad från så många andra hotbilder så kan vi säkert hålla kvar bilden i åtskilliga år innan cirkusen mattas av; att som politiker slippas synas under mandatperioden är ju helt perfekt.

Vem förlorar? Vi slösar en massa resurser på saker som är helt meningslöst - resurser som skulle kunna användas till de som folk tror sig bidra till, en bättre miljö. Om man tänker på vad vi skulle kunna göra med ett antal miljarder varje år så blir man lite ledsen och ibland förbannad. Man blir också lite nedslagen av att höra att unga människor går omkring och har "klimatångest" helt i onödan; de skulle kunna växa upp med en ljus framtidstro men får hela tiden höra att vi alla kommer att dö - sorgligt.

14. Vad skulle få dig att ändra din uppfattning om klimatet, dvs att du börjar tro det verkligen finns ett hot.

Hur ser hot-kedja ut:

- 1 : människan driver uppgången i koncentrationen av koldioxid
- 2 : koldioxid driver temperaturen till onaturliga nivåer
- 3 : en varmare värld är av ondo

Jag skulle vilja se:

1: Belägg för att förbränningen av fossila bränslen verkligen driver koncentrationen. Det data vi har idag pekar på att det mänskliga bidraget är högst begränsat och att ökningen till stor del beror på ett varmare hav.

2: Att någon kan påvisa att de sk klimatkänsligheten är betydligt större än vad de senaste beräkningarna pekar på. Vi talar som en grad förhöjd temperatur vid en fördubbling av mängden koldioxid - om det är i den häraden så kan vi glömma problemet.

3: här finns det kanske inte något vetenskapligt svar men jag anser att de positiva effekterna av en varmare och mer koldioxidberikad värld är övervägande positiva. Har svårt att se att jag skulle ändra ståndpunkt men det är så klart, om någon visar att folk under kallare perioder faktiskt har haft det bättre än under varmare perioder så skall jag nog överväga att byta ståndpunkt.

Om man trots allt är övertygas om att en varmare värld är av ondo så kan man fråga sig: hur mycket påverkar människan koncentrationen av koldioxid och hur mycket av den temperaturuppgång vi sett de senaste hundra åren är beroende av koldioxid. Antag att bara hälften av koldioxidökningen beror på människan och att endast hälften av temperatur-uppgången beror på koldioxid - då beror bara en fjärdedel av temperatur-uppgången på människan. Antag nu att du mot all förmodan kan halvera den fossila förbränningen då kan vi påverka en åttondel av en temperaturutveckling. Finns kanske viktigare saker att ägna sig åt.

Ass. Prof. Johan Montelius
School of EECS
KTH